

Teknikföretagen

TEKNIKFÖRETAGENS BAROMETER

2:a KVARTALET 2017

Teknikföretagens konjunkturbarometer för 2:a kvartalet omfattar bedömningar från 547 företag. Försäljningen uppgår sammanlagt till 645 Mdr SEK, varav 80 % säljs på export.

Ökat resursutnyttjande – dämpad ordergång

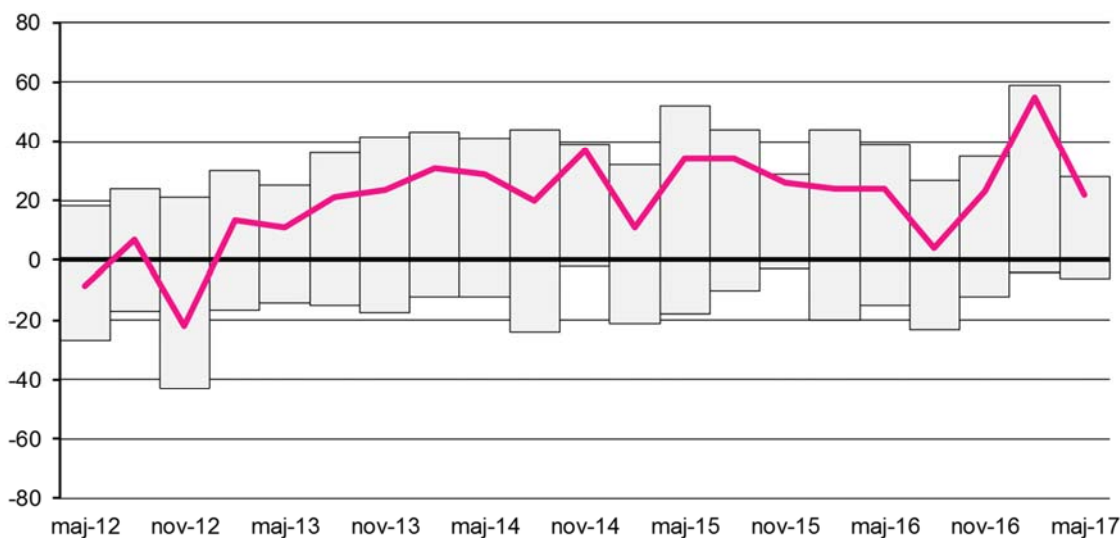
Efter den starka inledningen av 2017 ökar ordergången i avtagande takt för teknikindustrin under andra kvartalet i år. Ordergången dämpas främst för transportmedel, metallvaror och elmaskiner. Däremot rapporterar maskinindustrin en fortsatt förbättrad efterfrågan. Det sammantagna utfallet under andra kvartalet visar ett klassiskt förlopp med ökat kapacitetsutnyttjande, ökat behov av arbetskraft, växande orderstockar men med dämpad ordergång.

Ordergången ökar sammantaget i något lägre omfattning än föregående kvartal. Dämpningen sker både på export- och hemmamarknad och för såväl sluttillverkare som för leverantörer sammantaget. Positivt är en fortsatt ökad efterfrågan för maskinindustrin och dess leverantörer även om den inte är särskilt omfattande. Sett till storlek på företag är det bara småföretagen som redovisar en tilltagande ordergång.

Kapacitetsutnyttjande har sammantaget fortsatt öka och ligger nu klart över det historiska genomsnittet. Andelen företag som rapporterar en stor orderstock ökar till högsta nivån på tio år samtidigt som bara vart tionde företag rapporterar orderstockarna som små. Behovet av yrkesarbetare och ingenjörer har sammantaget ökat, allra mest i maskinindustrin och för dess leverantörer.

”Dämpat –
men inte för
maskinindustrin

Exportorder dämpas efter stark inledning av året...

Andel teknikföretag som anger att ordergången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

Ordergång teknikindustri jämfört med föregående kvartal. Säsongrensad X12

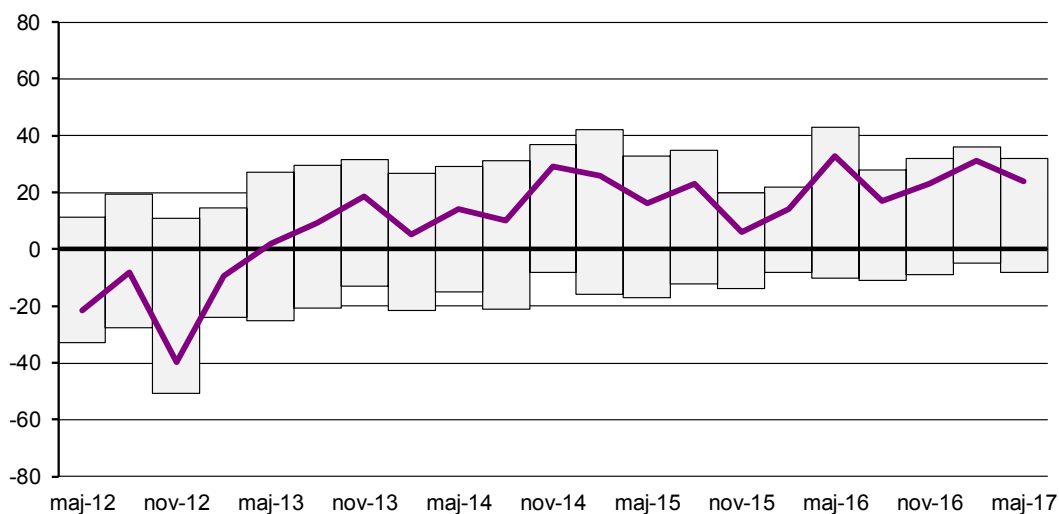
	Sverige	Ökat	Oför.	Minskat	=	Export	Ökat	Oför.	Minskat	=
> Metallvaruindustri										
feb-17	48%	49	47	4	45	52%	47	45	8	39
maj-17		45	43	12	33		20	65	15	5
> Varav metallbearbetning										
feb-17	78%	34	62	4	30	22%	36	51	13	23
maj-17		51	39	10	41		41	48	11	30
> Maskinindustri										
feb-17	21%	25	68	7	18	79%	32	61	7	25
maj-17		30	61	9	21		40	52	8	32
> Leverantörer till maskinindustri										
feb-17	35%	48	47	5	43	65%	38	44	18	20
maj-17		57	32	11	46		37	51	12	25
> Leverantörer till tele-och elektroindustri										
feb-17	57%	30	58	12	18	43%	21	62	17	4
maj-17		36	56	8	28		35	55	10	25
> Instrumentindustri										
feb-17	5%	9	86	5	4	95%	16	79	5	11
maj-17		15	78	7	8		70	29	1	69
> Transportmedelsindustri										
feb-17	13%	59	40	1	58	87%	72	27	1	71
maj-17		12	82	6	6		25	68	7	18
> Leverantörer till fordonsindustri										
feb-17	35%	60	39	1	59	65%	72	18	10	62
maj-17		47	45	8	39		56	29	15	41
> Leverantörer till bygg-och anläggningsindustri										
feb-17	49%	37	53	10	27	51%	54	45	1	53
maj-17		30	52	18	12		50	45	5	45
> < 74 anställda										
feb-17	57%	37	56	7	30	43%	27	55	18	9
maj-17		43	45	12	31		32	52	16	16
> 75-150 anställda										
feb-17	45%	44	49	7	37	55%	46	47	7	39
maj-17		31	58	11	20		30	58	12	18
> 151-500 anställda										
feb-17	44%	37	60	3	34	56%	36	52	12	24
maj-17		42	46	12	30		34	50	16	18
> 500- anställda										
feb-17	13%	34	63	3	31	87%	60	38	2	58
maj-17		23	72	5	18		26	69	5	21
> Teknikindustri totalt										
feb-17	20%	36	59	5	31	80%	59	37	4	55
maj-17		32	60	8	24		28	66	6	22
> Teknikindustri leverantörer totalt										
feb-17	39%	49	47	4	45	61%	59	26	15	44
maj-17		36	52	12	24		45	45	10	35

► ORDERLÄGET

Positivt är att orderingen ökar i varierande grad för samtliga delbranscher och för samtliga grupper av leverantörer. Samtidigt dämpas orderingen sammantaget jämfört med inledningen av 2017. Detta gäller både order från hemma- och exportmarknad. Orderläget har förbättrats för maskinindustrin samt för instrumentindustrin som under de tre föregående kvartalen rapporterat en begränsad efterfrågan. För leverantörer har efterfrågan förbättrats främst för leverantörer till maskin- och elteknisk industri.

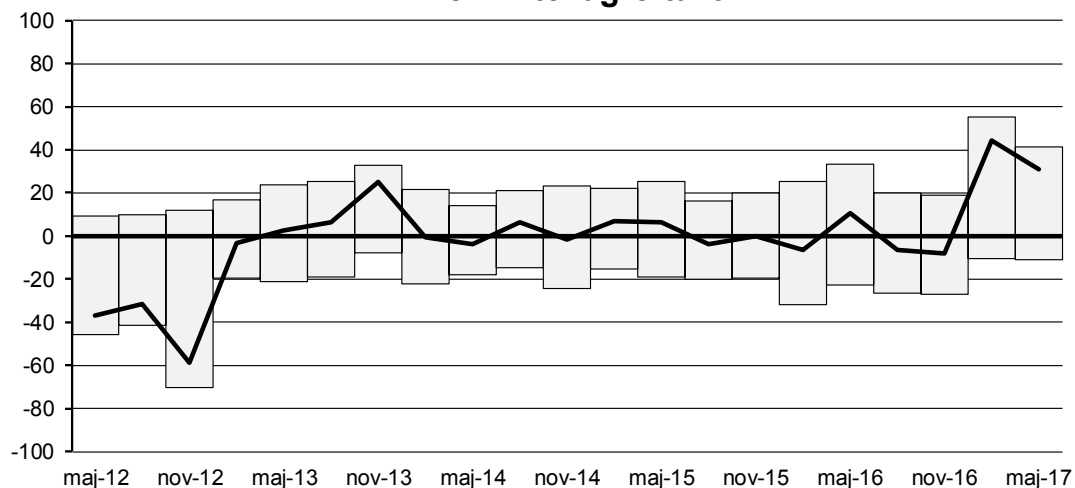
“Dämpat totalt
– starkare för
maskin

...och något lägre takt på hemmamarknaden

Andel tekniska företag som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

Tillväxt för leverantörer sammantaget, men i lite lägre takt

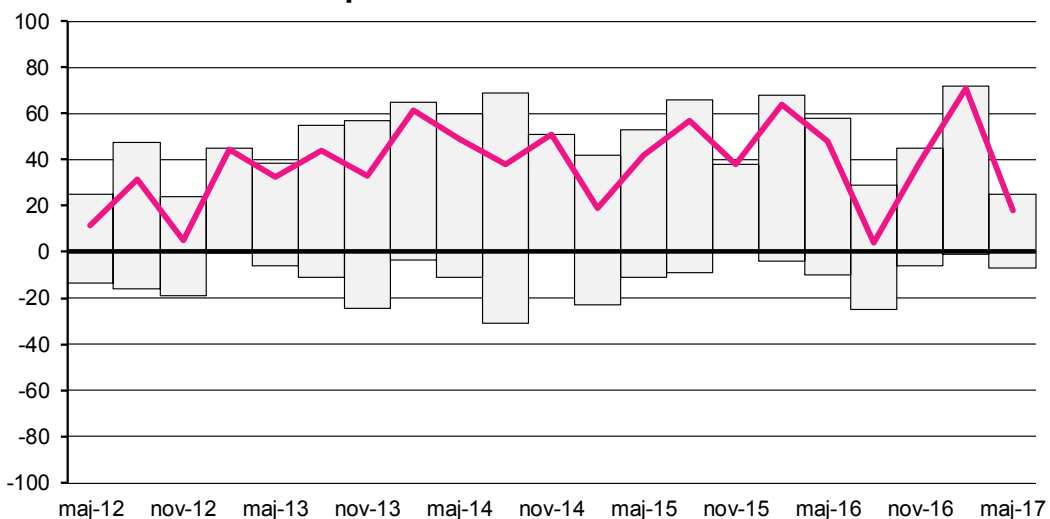
Andel leverantörer som anger att orderingen det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Efter två kvartal av tilltagande ordergång dämpas nu orderingen återigen. Detta gäller såväl hemma- som exportmarknad. Men med ökad ordergång i varierande grad det senaste halvåret rapporterar en ökad andel eller hälften av företagen orderstocken som större än normalt. Endast en handfull företag anser den som mindre än normalt. Rapporteringen för orderstockar är därmed tillbaka till samma positiva utfall från andra kvartalet i fjol.

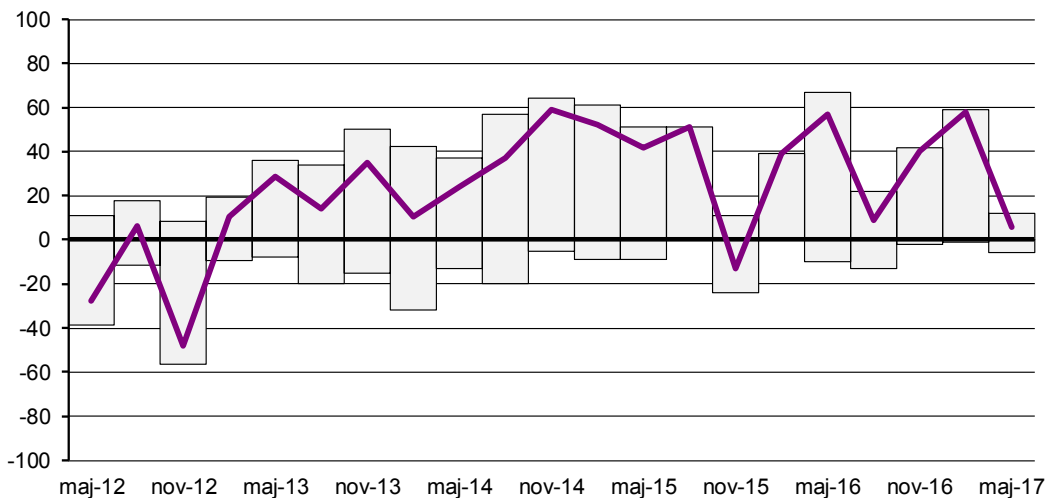
“Order-
ingången
dämpad

Exportorder faller tillbaka...

Andel transportmedelsföretag som anger att orderingen från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och så även på hemmamarknaden

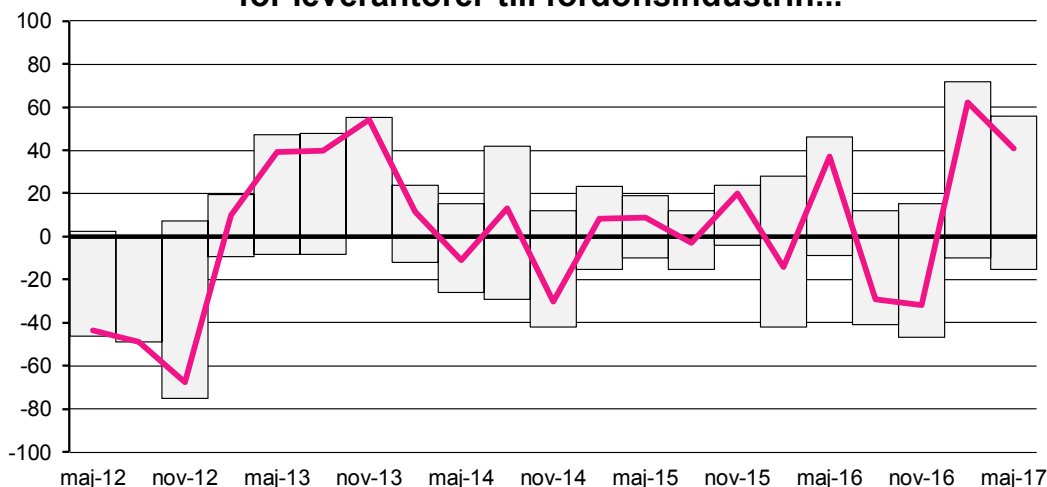
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL FORDONSINDUSTRI

Orderingången dämpas något efter det starka första kvartalet i år. Detta gäller såväl från export- som hemmamarknad. Med ökad orderingång det senaste halvåret har orderstocken förbättrats. Nära hälften anser den som större än normalt och vi får backa tio år för att finna motsvarande siffra. Endast ett par företag redovisar orderstocken som mindre än normalt.

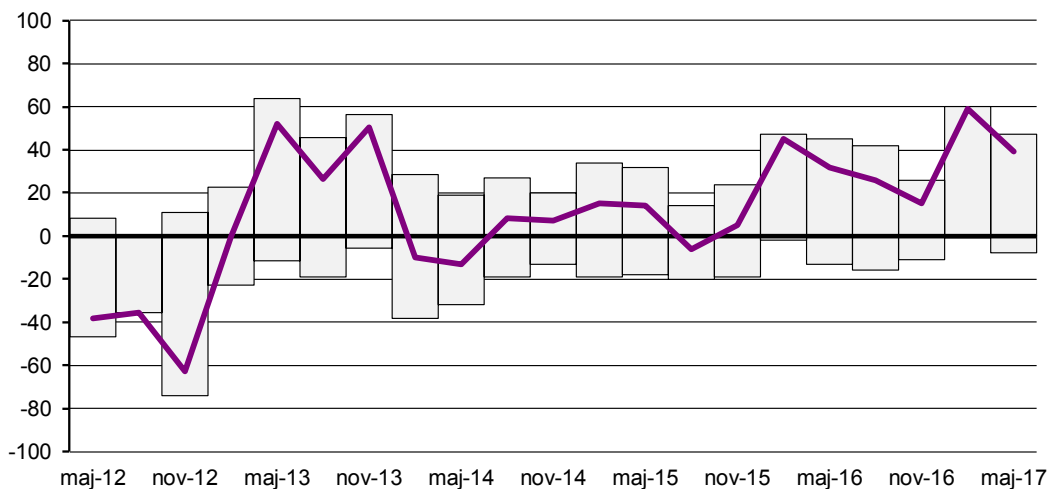
”Fortsatt uppåt
men i något
lägre takt

Exportorder växer i något lägre takt för leverantörer till fordonsindustrin...

Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...även på hemmamarknaden

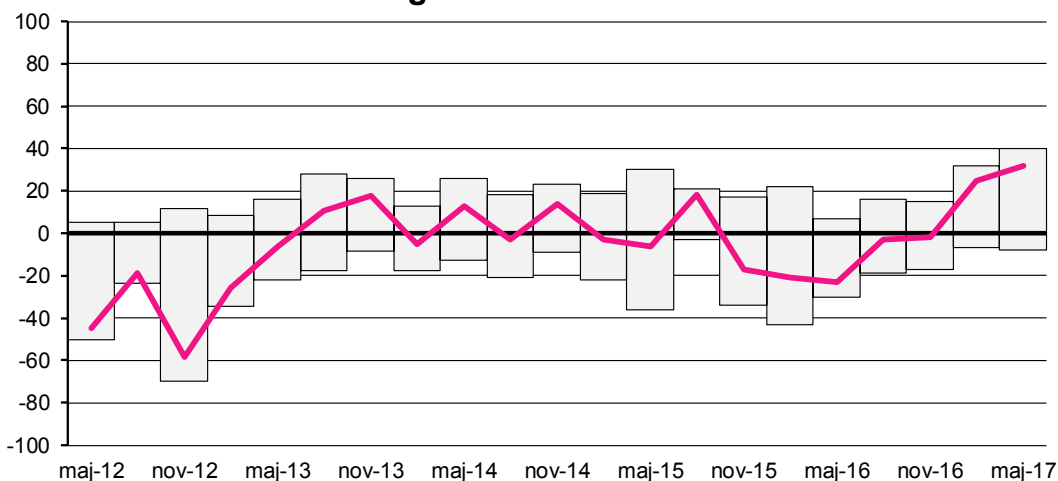
Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► MASKININDUSTRI

Orderingången för maskinindustrin har fortsatt uppåt under andra kvartalet. Men ännu saknas en stark uppgång. Orderingången inom maskinindustrin har förbättrats generellt, främst för s.k. allmänna maskiner (lyft, gods, kyla, ventilation m.m.) och för maskiner till annan industri än teknikindustri. För mekanisk kraft (motorer, pumpar, hydraulik/pneumatik, kraftöverföring m.m.) fortsätter den relativt begränsade ökningen i orderingången från första kvartalet.

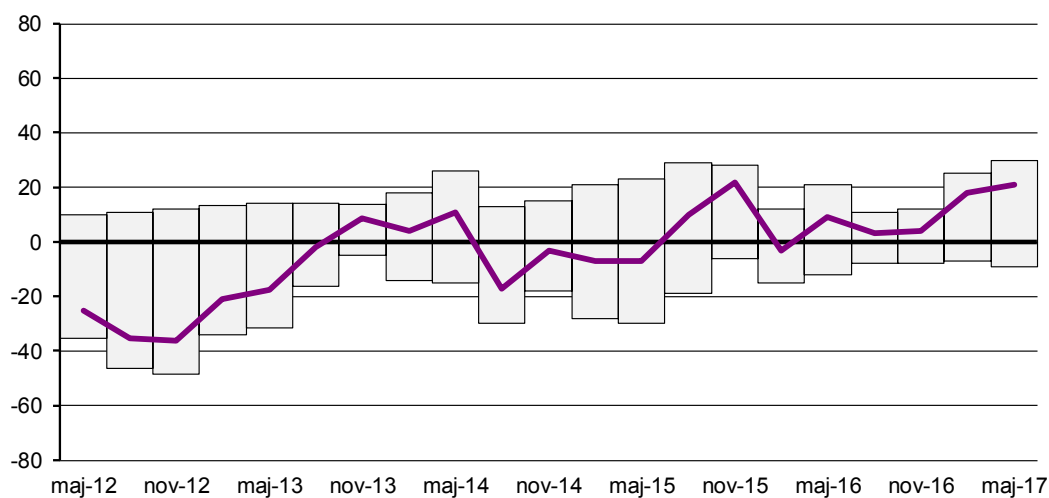
”Fortsatt
förbättring

Maskinindustrins exportorder uppåt i långsammare takt...

Andel maskinföretag som anger att orderingången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och så även för hemmaorder

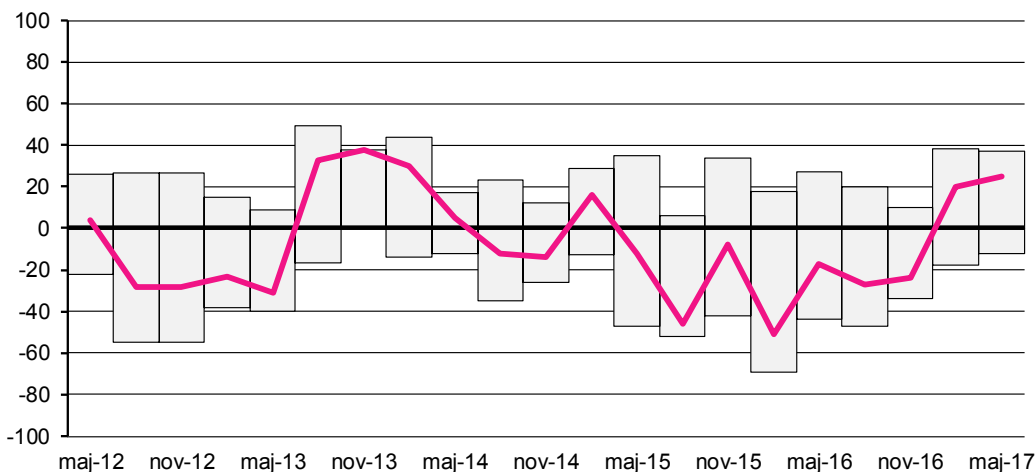
Andel maskinföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRI

Efter minskade exportorder 2015-2016 ökar dessa nu för andra kvartalet i rad. Även order från hemmamarknaden fortsätter öka som tidigare i år. Andelen företag som anser orderstocken som mindre än normalt är oförändrat vart femte företag. Samtidigt ökar andelen som rapporterar stora orderstockar från vart tredje företag till 45 procent.

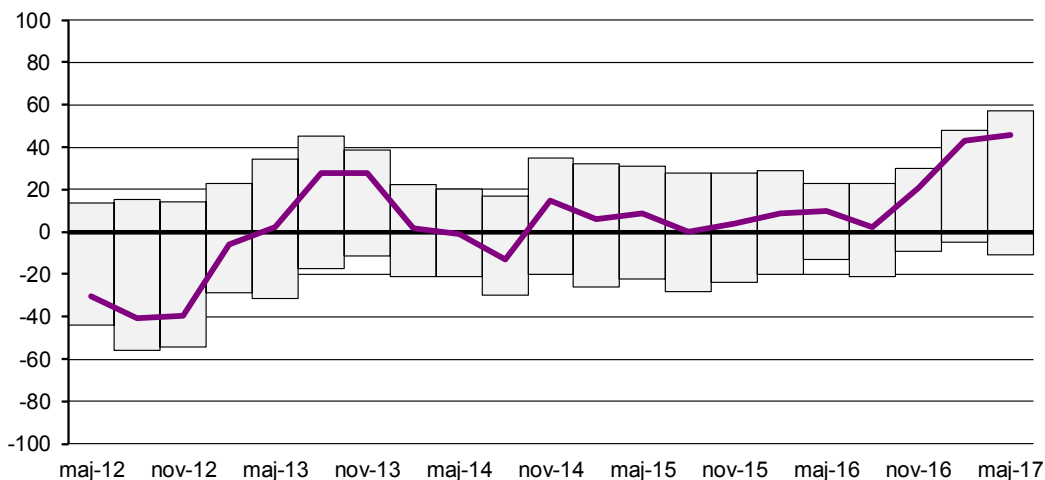
“Ökar som tidigare i år

Exportorder för leverantörer till maskinindustrin i mer oförändrad takt...

Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...även på hemmamarknaden

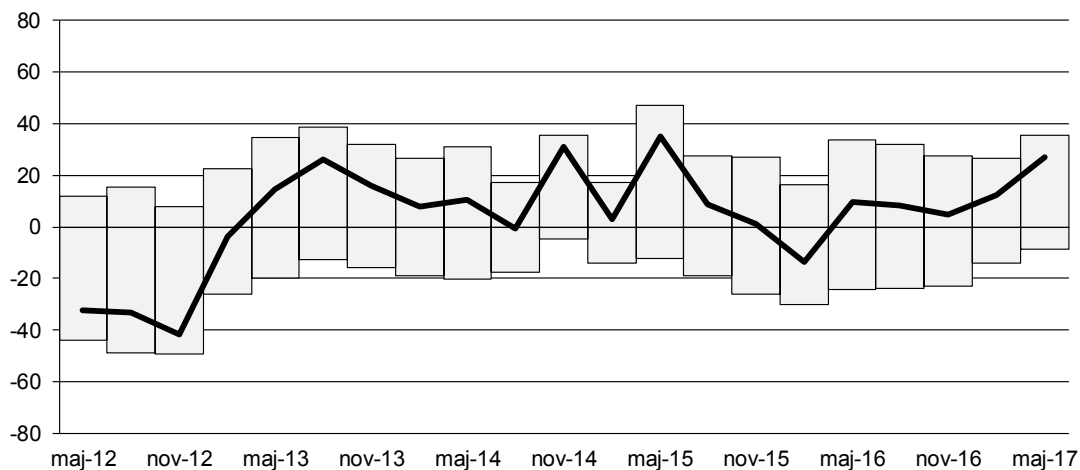
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► ELEKTROINDUSTRI SAMT LEVERANTÖRER

Orderingången för leverantörer till elektroindustrin ökar nu i lite högre omfattning än de senaste kvartalerna. Exportorder som var närmast oförändrade föregående kvartal har förbättrats mest. Instrumentindustrin redovisar en klart bättre efterfrågan efter tre svaga kvartal. Tillverkare av elmaskiner rapporterar oförändrade exportorder efter en omfattande ökning föregående kvartal. Hemmaorder förbättras däremot. Orderingången för elmaskiner är vanligtvis mycket volatil, vilket nu också är fallet.

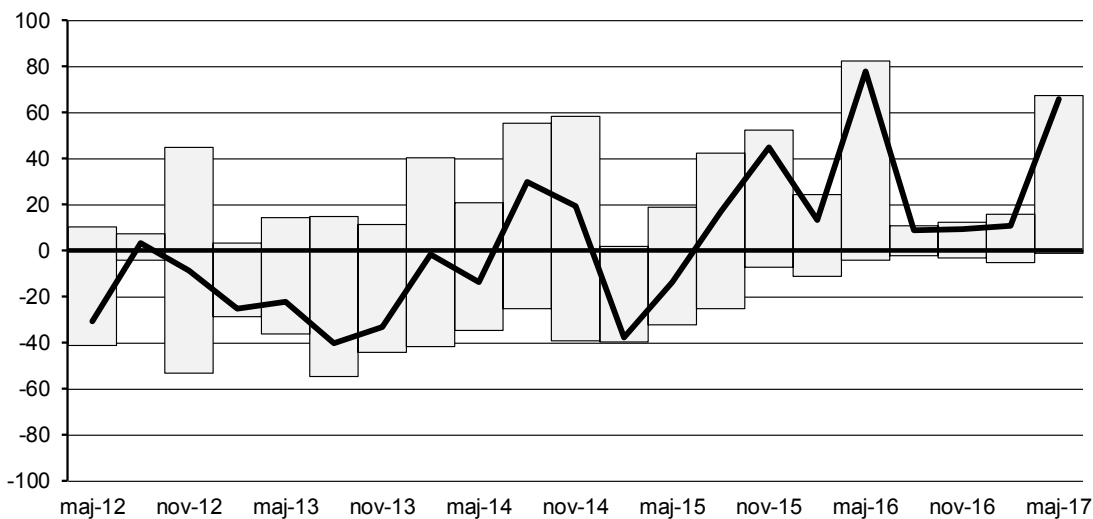
“Ökad
efterfrågan för
instrument

Fler order för leverantörer till elektroindustri

Andel leverantörer till tele- och elektroindustrin som anger att total orderingång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-).
Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

Orderingången tar ny fart i instrumentindustrin

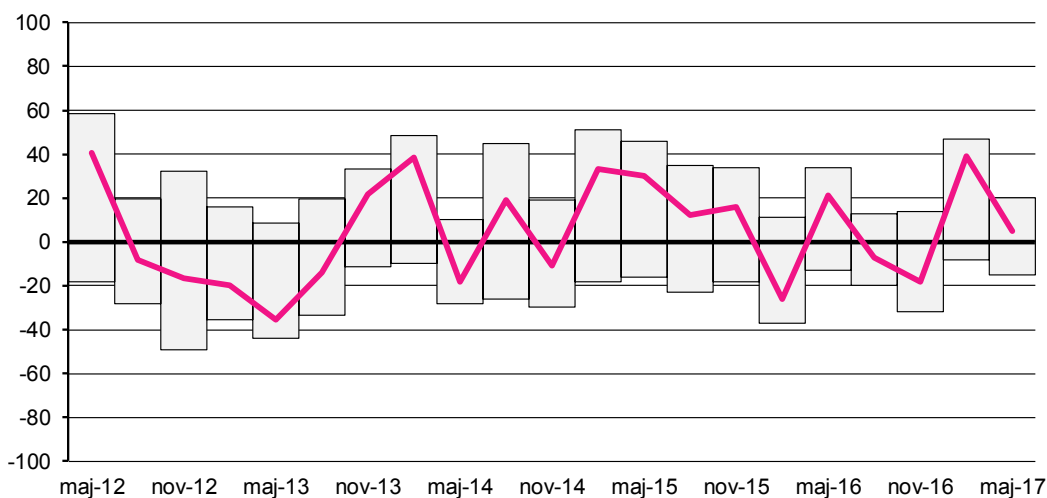
Andel instrumentföretag som anger att orderingången ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal.
Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► METALLVARU- OCH METALLBEARBETANDE INDUSTRI

Efter en tydlig ökning i ordergång dämpas den nu för metallvaruindustrin, särskilt på exportmarknaden. Delbranschen specialiserad på omformning, ytbehandling m.m. redovisar däremot fortsatt ökad ordergång och i tilltagande omfattning. Metallvaruindustrins sammantagna rapportering rörande orderstocken visar ett bättre utfall än föregående kvartal. Fyra av tio företag anser den som större än normalt jämfört med vart tionde företag som anser den som mindre än normalt.

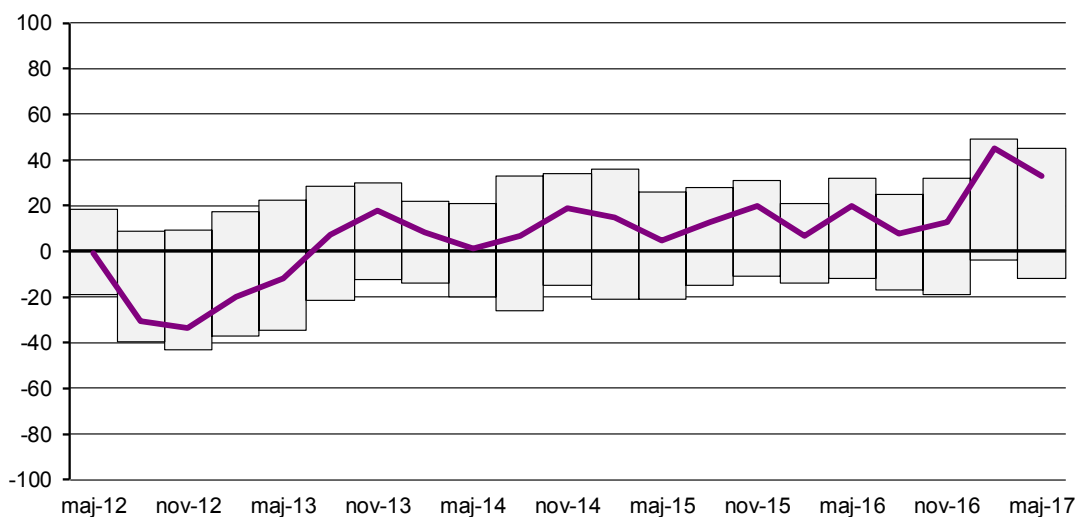
”Dämpat –
men inte för
omformning

Exportorder bromsar upp för metallvaruföretag...

Andel metallvaruföretag som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

...och något dämpad takt på hemmamarknaden

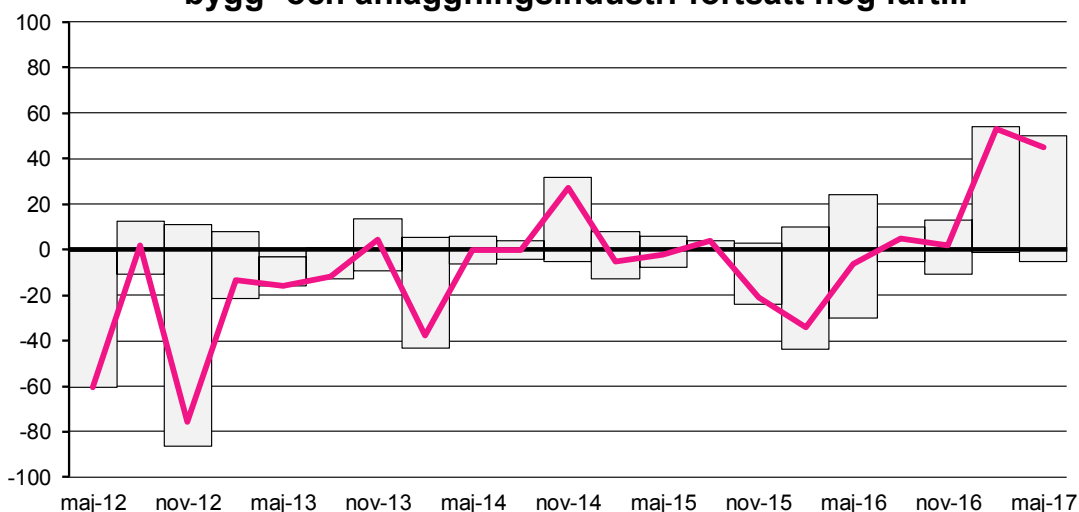
Andel metallvaruföretag som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGS-INDUSTRI

Exportorder ökar i närmast likartad omfattning som föregående kvartal. Däremot dämpas hemmaorder vilket är en indikation på att Sveriges byggboom inte kommer att pågå i evighet. Rapporteringen rörande orderstocken är inte lika positiv som under första kvartalet. Oförändrat eller tre av tio företag anser orderstocken som större än normalt samtidigt som något fler eller vart femte företag rapporterar den som mindre än normalt.

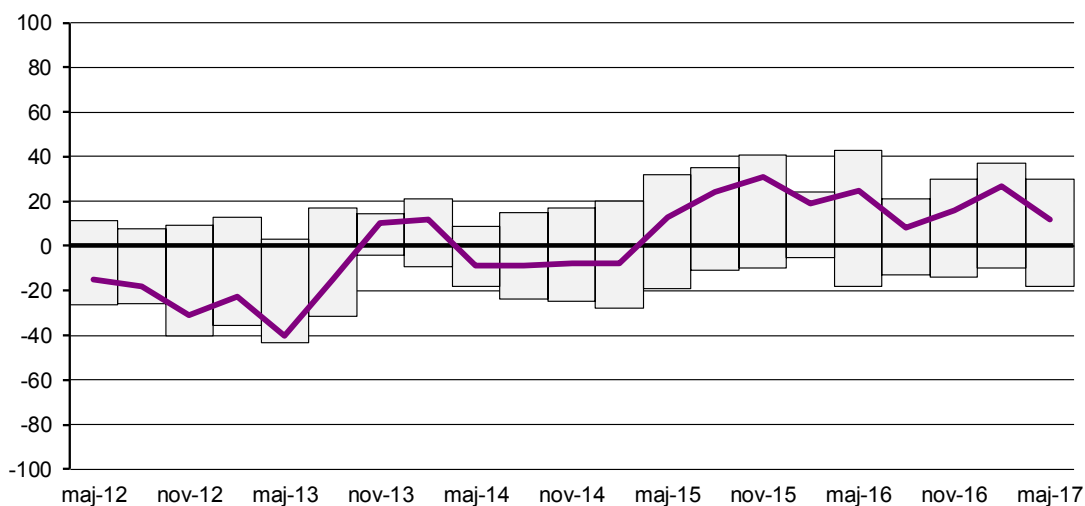
”Svagare
hemma-
marknad

Exportorder för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri fortsatt hög fart...

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12.

...men mer dämpat på hemmamarknaden

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12.

► ÖKAT BEHOV AV PERSONAL

Bristen på ingenjörer fortsätter öka eller med fyra procentenheter och omfattar 38 procent av företagen. Behovet av ingenjörer ökar främst för tillverkare av elmaskiner och för leverantörer till maskinindustrin följt av maskinindustrin. Däremot rapporterar tillverkare av instrument en minskad efterfrågan. Samtidigt är behovet närmast oförändrat i metallvaruindustrin jämfört med föregående kvartal. Behovet av ingenjörer har ökat i samtliga storleksgrupper av företag, främst i de allra minsta företagen.

Behovet av yrkesarbetare har fortsatt att öka även under andra kvartalet även om uppgången inte är lika stark som mellan sista kvartalet i fjol och första kvartalet i år. Trenden med högst behov i små-, mindre- och medelstora företag kvarstår. Storföretagen rapporterade i stort sett inget behov för ett halvår sedan. Nu redovisar vart tredje företag behov av yrkesarbetare.

I delbranscherna är efterfrågan särskilt hög för maskin- och instrumentindustrin. Behovet ökar också, men inte fullt så mycket, i metallvaruindustrin.

Bland leverantörer redovisar leverantörer till maskinindustri en omfattande ökning följt av leverantörer till fordonsindustrin. Behovet minskar däremot marginellt för leverantörer till elektroindustrin.

”Upp, främst för leverantörer till maskinindustri

Andelen företag med brist på yrkesarbetare och ingenjörer/tekniker

Procentenheter	Metallvaruindustri	Maskinindustri	Lev. till maskinindustri	El-maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instrumentind.	Transportmedel	Lev. till fordonsindustri	Lev totalt	Teknikindustri totalt
Yrkesarbetare										
Nov-16	31	18	32	19	29	18	15	25	25	22
Feb-17	41	29	26	22	32	22	32	33	33	33
Maj-17	44	39	47	29	31	36	41	43	40	39
Ingenjörer/Tekniker										
Nov-16	29	32	26	32	29	28	19	26	25	30
Feb-17	28	36	26	22	34	48	29	28	28	34
Maj-17	29	44	37	41	41	42	34	34	35	38

Säsongrensad X12

► KLAR ÖKNING

Under andra kvartalet i år ökar andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande med åtta procentenheter jämfört med föregående kvartal och omfattar därmed hälften av företagen. Ökningen föregående kvartal gällde samtliga delbranscher och grupper av leverantörer vilket inte är fallet innevarande kvartal.

I transportmedelsindustrin är utnyttjandet oförändrat och minskar något för leverantörer till elektro- och byggindustrin. Däremot ökar utnyttjandet i mycket hög grad för instrument- och maskinindustri följt av metallvaror och elmaskiner.

Bland övriga grupper av leverantörer ökar också utnyttjandet för leverantörer maskinindustrin samt till fordonsindustrin.

För några delbranscher som metallvaru- och maskinindustrin är utnyttjandet nu de högsta på tio år. Detta gäller även leverantörer till fordonsindustrin.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

Procentenheter	Maj -17	Feb -17	Nov -16
Metallvaruindustri	43	36	33
Leverantörer till bygg- och anläggningsindustri	33	36	31
Maskinindustri	57	45	42
Leverantörer till maskinindustri	44	33	30
Elmaskiner	51	46	30
Leverantörer till tele- och elektro	44	46	37
Instrumentindustri	78	51	46
Transportmedelsindustri	39	39	29
Leverantörer till fordonsindustri	46	37	30
Leverantörer sammantaget	42	37	33
Totalt teknikindustri	50	42	38

Säsongrensad X12

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**